

Latweefch u Awises.

Nr. 24. Zettortdeena 13ta Juni 1846.

Mehma meitene.

(Stahs, kas parohda, zik brihnischkigi Deewos
zilwokus wadda)

Leelmahte Grihnau itt behdigi dsihwoja sawā muischā us semmehm. Dauds nelaimes zittu us zittu, ihfā laikā winnai bij usgahjuschas. Preeksch diweem gaddeem winnas lohti mihlohts kungs tai bij nomirris, ko ar saweem trim behrnineem gauschi raudadami bij semmes klehvi eebahsusch. Pehrnjā gaddā winnas divus brangus dehlus taunas bakkas bij nokawuschas; un taggad winna taks pukkites ko us scho kappēem bij dehstijusi, ar sawahm karstahm assarahn aplaistija. Scha gadda eesahkumā winnai atnahze tahda behdiga sinna ka winnas weenigs brahlis, kas wirsneeku kabrtā, karrā bij nogahjis, eshoft karra-kauschana palizzis. Aftkal jaunas behdas un firdsfahpes winnas no skummuschai dwehselei. Winnas mihta meitina Meline, kas wehl bij atlikkusees, ta tik bij winnas weenigs preeks un azzu jaukums schinni dīllā noskumschanā.

Rahdu deen, kad ta mihliga mahte, kas patte sawu meitau mahzija, ar scho pee sawa galldina ne taht no lohga sehdeja, weena schurwe un ohtra grahmatu lassija, tad kahds swesch wihrs eenahze ihstabā. Tam bij rohkā kahds aprakstihts papihrs. Reis vakkannijees winsch teize, ka winnam no nelaika zeeniga funga Grihnau kahda teefina naudas nahkotees, un prohti tikkai kahdi diwi tuhktoschi dahlderi. Grihnau leelmahte tuhlin norpratte ka schahda parradu prassischana tibri melli eshoft, ihpaschi pee tam to jo labbi warreja noredseht, ka tas sweschineeks ne mas kreeti ne bij apgehrbees un ißkattijahs kā kahds wasanka, kas sawā laikā tik dauds naudas

ne warreja isleenecht. Bet to mehr winnai prahs druszin baidijahs tadeht ka ne weens no winnas mahjas laudim ne bij pee rohkas. Istabas meita bij aïsbraukuse pilfata, tur sawu us mirechanu guledamu mahti wehl beidsamo reis amfleht un kutscheeris bij tai aïsbrauzis libdā; zitti pahreji laudis strahdaja plawā pee seena. Tadeht winna sawai masai Melinei likke lai vasauzoht junkeru. Tas wezzais bet firdigais wihrs eenahze un to parradu rakstu apfattijis teize, ka tas eshoft wiliigs un no blehscha rohkas rakstihts. Tas sweschineeks palikke par to dusmigs un nehmahs to nelaiki lahdeht un bresmigi apmelloht. Mahte ne gribbeja ka Meline tahdus negohdigus wahrdus klausijahs, un ta dehl tai likke is-eet dahrjsā. Tas sweschais nu fahze dands ptah-paht un leelu garru dumju runnu turreht par to nelaiku fungu, un teize ka winsch augustā skohlā eedams no scha to naudu eshoft isleenejis. Junkers jaw apnizzis winna mellus klausitees, itt dusmigi us to teize: Cita tik prohjam! Juhs esfat wiltneeks. Ja nelaika kungs jums tik desmit dahlderus buhtu parradā, tad juhs scho nau-du, ko jums gan lohti waijaga, jaw senn, senn buhtu atprassijuschi un ne tik wehl taggad, kad winsch jaw diwi gaddus kappā qult. Bet tas sweschais postahweja pee sawas prassischanas un ne gribbeja laut fewi aïsdshiht. Winsch or to junkeru stiari un ilgi sawahrdojahs. Grihnau leelmahteij bij gauschi schehl, ka winnas zitti laudis ne bija mahjā; jo tad winna to sweschu teh-wina buhtu likkusi sanemt zeet un kā wiltneeku teefahm nodoht. Pehdigi tas arri wilfahs prohjam ar skahbu vrahu, un draudeja leelmahti pee teefas apsuhdseht.

Leelmahteij schis stikkis ditti bij kehrees pee firds; winna nu isgahje dahrfa sawu Melini usmekleht. Bet to ne fur ne warreja atrash. Gar

paschu dahrzu tezzeja uppe, kas bija lohti strauja. Tur us krasta atraddahs Melines masa laistama kanna. Mahte par to ta fabihjabs, ka gandribis apghibe. Patlabban kahds gammu-sehns atnesse Melines salmu zeppuri. Schis puisehns teize ka ta zeppure eshoft ar straumi us leiju nogahjusi un vee kahda kahrla sarrina aiskehrusehs. No tahs sinukas fillas bantites winsch eshoft pasinnis, ka schi eshoft Melines zeppure.

Wai Deewin! ta ta mahte nabbadsite ee-fleedsehs, tihri bahla ka libkis palikdama un rohkas us debbesi pazeldama; tas mihlais behrns buhs woi eekrittiis uppē!

Ak, ta tas puisehns schnuksteja, ta zeeniga preilene buhs gan noslikusi! Nedseet ka tur tai weetā, kur ta kanna gulleja, wiisa sahle lihds uhdenu irr ka nowahrtita! Ak skahde par to laipnigu preileni! Wehl wakkar wakkara winna man freesta maiisi dewe!

Leelmahte isbihdusehs nu schim ussauze: Tezz, tezz jel muddigi un fauz kaudis kohpā; warr buht ka to mihlu behrnu wehl warr glahbt! Patte winna sfrehje pee junkera un tam teize: Meline naw wairs te, winna irr eekritusi uhdensi! Wiss zeems tikke issstellehts winnu mekleht, bet ne kur to ne warreja wairs atraſt!

Ta noskummusi mahte nodsihwoja dauds deenas lohti behdigi, un dauds naaktis pawaddija bes meega. Ak! ta winna daudsreis teize, mans mihlais laulahts draugs un manni trihs behrni irr man preefchā nogahjuschi un irr pee terwis, Deewin mihlais, debbesi! arri mans brahlis sveschā semmē buhdams irr no schahs behdu-ee-leijas aigahjis sawā ihstā tehwischkā; tikkai es weentule un atstabta wehl esmu schē! Mantas manni wairs ne warr eepreezinah; jo wiſſa paſaule irr preefch mannis ka ismirruſi. Wiſſa manna ſirds ilgojahs ar teem mihleem aigahjuſcheem atkal tik kohpā; mans preefs irr winna paſaulē. Ta diſhwe tur winna paſaulē bij ar-ween manna ſaldaka zerriba; bet nu es jo wairak us to preezajohs. Mihlais Deewis! dohd jel mqn, ka es drihs turp aigahku!

(Turpiitmat wairak.)

Kà warr leelus sihpohlus aufseht.

Mei mehnescham beidsotees fataiſi no irdenas semmes eschu, 18 pehdu garru, puſſettortu pehdu plattu un 6. zelli augstu. Schinni eschā kas sawa augstuma deht buhs wairak faufa ne ka drehgna, isföhji puſſ mahrzian sihpolu ſehklas. August mehnescha gallā kad tee jauni sihpolini tik leeli palikuschi ka labbi ſirni, tad tohs isnemmi un glabba zaur ſeemu faufa weetā. Nahkamā gad-dā, kad tikkai warri ſemmi eekluht, dehſti ſchohs jaunus sihpokus 5 zellus zittu no zitta apuhdotā eschā rindēs, kas 8 zellas atſchirtas, un apkahj tohs zelli augſtumā ar ſemmi. Tā dabbuſi sihpokus, kas tik ne mahrzian ſwerr.

W — r.

W el n s a r p l u k k a t u.

1.

Ar welnu plukkat ſatapahs-
Kam ſlikti to brihd isdewahs,
No muſchu rijahm ausas sagt,
Tamdeht ka mehnesſ bij to naft.

2.

Samisſis blebbis garam ſpeesch
Tam meiſteram kas zekku greesch;
Bet tik ko ozziſ eefkattahs,
Tē weens jaw ohtru paſhſtahs.

3.

Lee ihſu brihdi kluffu ſtahw,
Tad welns tam uſblauj: pitkis naw!
Kas tarwu darbu isjauze.
Ka tulſcha rohkā leſſele?

4.

Nu ſcheljohs ſchis nabbadſinsch,
Ka eshoft naggōs bijis winsch;
To peezi wihi kehruschi
No waggares iſhuhti.

5.

Ko? woi tas runzis uſdriftahs —
Tā wezzais melnais eefauzabs,
Weens pats tik gribbeht draugs man buht
Un zitteem draugeem viſſes ſchuht.

6.

Nudeen man waijag haiditees
No jums til bisčki atlahptees;
Woi effat stulbi? nelaime!
Jums gan wehl prahṭā bībhele.

7.

Tà irr, ja behrneem wottu lauj;
Kad katris muklis wiss un kauj,
Tad teefwam gals buhs walstibai
Wirs semmes mannai redsamai.

8.

Nè, scheem reisabm tas ne bij tà,
Kad juhsu tehvi dīshwoja;
Tad retti til kahds atrahwahs
No katras labbas eeraschäb.

9.

Man preeks, kad til wehl atminna
Kà to reis jauki dīshwoju;
Lee lautini eelsch heedribas
Ka rohka rohku masgajahs.

10.

Tà waggares, tà muischlungi,
Lee wissi nehme baggati,
Bij lobnes itt kà ubbageem,
Bet kas par malkeem tomehr teen!

11.

Bet nu til katris laiku smohd,
Weens ohtram labbu firdi rahd,
Kad glahbdams kohdu teefai dohd,
Lai tur tas sawu gallu rohd.

12.

No kam tas nakk? woi kabrtawas
Irr wairoschahs? — nè itt ne mas;
Tur klaht ne weernam kallu rauj,
Bet wisseem blehscheem dīshwoht lauj.

13.

Mu welns tu effi apstulbis,
Woi ne redsi tohs brihw laudis,

Kas tulſchi taggad wasajahs
Bes maiseb un bes haufibaſ?

14.

Shee irr tee welna slepkawi;
Lee wehrgi nu irr brihwneekli,
Lee m kohpā newaid weenads prahts,
Schè weens tur ohtris audsinahts.

15.

Bet brahliht mihlais falki man,
Kas tas par trohlfni, kas tur skann?
Man blauschana schi firdi mabz,
Ta itt kà debbes wehtra krahz?

16.

Ja mihlais lungs, ta ehla sche
Irr nambs preefsch stohlas firspchle,
Gan pulstens buhs jaw dewini,
Ka taggad dseed tur behrnini.

17.

Tur mahza — klus s wairb ne runna!
Man sinnama schi pasakka.
Lai isputt Samuela darbs,
Labs ellei deesgan semmes tahrps!

18.

Bet lai! Kad nu to minnejam,
Tad teifschu tew wehl turplikkam,
Bil pikkiga irr leeta schi
Un kà ta plohsahs daschadi.

19.

Kà dsürdejs buhsī Felgawā,
No Prubscheem nahk schi nestunda;
Ka gaddijahs, kad Spranzuschōs
Ur muhkeem labbi iszirtohs.

20.

Gan zitkahrt orr jaw spohkojahs
Schi indewe, bet palikkahs
Pee augsteem ween til karrojam
Bet nu to dohd ir arrojam.

21.

Zik daubf no muhsu krohgeleem
Nu pild ar wezzeem fullaineem,
Tur mahza welti pasalkas,
Kur scheem reis gudri pulzejahs.

22.

Nu wifur rahda tikkumus,
Bet elle tamdehl ne sagruhs;
Es pats arr warru isliktees
Par svehtu, tad ta leeta eeb.

23.

Wiss wairak jauni lautini
Buhs Deewam melloht gattawi,
Lai tik tee wezzi fungi mirs,
Tad arr schi buhschana isirs.

24.

Bet redsu tava tizziba
Sahk schaubitees nahz peedarbâ!
Bere zik ween tawâ maiša eet,
Par mulki ne buhs welnu fmeet.

R. B — r.

Teefas fluddinachana.

Us pawehleschanu tabs Keiserikas Majesteetes,
ta Patwaldineela wiffas Kreewu walts r. r. r.,
tohp no Dohbeles pagasta teefas wiffi, kam kahdas
taifnas prassischanas buhtu pee teem bijuscheem
Dohbeles saiminekeem Pohlainu Krischa Stein un
Pastaru Kahrka Sewart, par ka mantahm parradu
dehl konkurse spreesta, zaur scho ukaizinati, wiss-
wehlak libds 13tu Fuhli 1846 pee schihs pagasta
teefas peeteiktees, jo weblak ne weenu wairs ne
klaufihs. Dohbelé, tal 18ta Mei 1846. 3

(L. S.) + + Grandowsky, teefas mezzakais.
(Nr. 385.) Kaz, teefas frihweris.

Zitta fluddinachana.

Kad es appakschrakstirts sawas dsmitsmuischos Ker-
klinu un Dohbelbergu pawiffam sawan dehlam
Kahlim von Kleist, prett norunnatu peeklabjigu teesu
un koerteli Kerklina, ar raksttu norunna schanu esau
nodewiß, tad es katru luhdsu, kam kahdas darrischana-
nas, lai tas buhtu teefas buhschana, jeb zittä kahdä
waijadibâ, tilween pee manua dehla Kahrka von
Kleist, kas Dohbelbergē dñishwo, greestees. Kerklina,
tai zotâ Mei 1846. 2

Ewald Kristjahn von Kleist.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Rihgå, tanni 10ta Juni 1846.

Sudraba				Sudraba			
	naudâ.	Rb.	Rv.		naudâ.	Rb.	Rv.
I jauns dablderis	geldaja	I	33	I pohds kannepu	tappe malsahs ar	I	—
I puhrs rudju	tappe malsahs ar	I	90	I — limnu labbakas surtes	— —	I	80
I — kweesbu	— —	3	25	I — — — — —	— —	I	60
I — meeschu	— —	I	50	I — tabaka	— —	—	75
I — meeschu = putramu	— —	2	50	I — dselses	— —	—	85
I — aušu	— —	I	20	I — sveesta	— —	2	30
I — kweesbu = miltu	— —	3	75	I muzza silku, preeschu muzzâ	— —	6	50
I — bihdeletu rudju = miltu	— —	2	45	I — — wihschnu muzzâ	— —	6	75
I — rupju rudju = miltu	— —	I	90	I — farkanas sahls	— —	7	—
I — firnu	— —	2	50	I — rupjas ledainen sahls	— —	6	—
I — limnu = sefklas	— —	—	—	I — rupjas valtas sahls	— —	5	—
I — kannepu = sefklas	— —	2	—	I — finalkas sahls	— —	4	25
I — limmenu	— —	5	—				

Vrih w driskeht.

No juhrmallas gubernementu augstas waldishanas pusses: Vaherluhkoja weetâ G. v. Pauder.

No. 198.